

RI NAB'E CARTA RI XUTZ'IB'AJ RI SAN JUAN

Ri apóstol Juan käch'aw chrij ri Jun ri kākowin chuya'ik ri qas k'aslemal

¹ Käqatz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe chrij ri Jun* ri käyo'w ri Tzij ri kākowin chuya'ik ri qas k'aslemal. Ri Are' ya k'o chik aretaq mäjoq káb'an ri kajulew. Qa tatab'em ri xub'ij, qilom k'u ri Are' chwinaqil. Qas qa ka'yem ri Are', qas k'u qa chapom ruk' ri qa q'ab'. ² Ri uj qilom ri Jun ri käyo'w wa' we k'aslemal ri'. Ri Are' xuk'ut rib' chqaxol. Qa q'alajisam k'u wa', xuquje' qa tzijom wa' chiwe chi ruk' Are' k'o wi we k'aslemal ri' ri man k'o tä u k'isik. Ri käyo'w we k'aslemal ri', ruk' ri qa Tat k'o wi ri Are' nab'e, xuluk'utu k'u rib' chqawäch uj. ³ Käqatzijoj k'u chiwe jachike ri qilom, jachike ri qa tom, rech ri ix xa ix jun chik quk' uj, je' jas ri uj qas tzij xa uj jun ruk' ri Dios qa Tat, xuquje' ruk' ri Jesucristo ru K'ojol. ⁴ Käqatz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' chiwe rech qas kākikot ri iwanima'.

Ri Dios are käyo'w ri qas saqil

⁵ Are wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri xuk'ut ri Jesucristo chqawäch, ri käqatzijoj uj chiwe ix: Je' jas ri q'ij kuya saqil pa qa wi', je ri' ri Dios kuya ri saqil re ri Qas Tzij pa qanima'. Ruk' Are' man k'o tä jub'iq' ri q'equm ri kub'ano chi käsach ri winaq. ⁶ Rimal ri' we käqab'ij chi xa uj jun ruk' ri Dios,

---

* **1:1** Ri Jun ri kub'ij waral Are ri Jesucristo.

te k'u ri' jun wi ri qa chomab'al je' ta ne chi uj sachinaq pa ri q'equm, xaq uj b'anal taq tzij ri', man käqa'n tä ri' jas ri käqab'ij. ⁷ We q'alaj pa ri qa k'aslemal chi kujb'in pa ri saqil, je' jas ri Dios k'o pa ri saqil, xa uj jun ri' nimalaj qonojel ri käqanimaj ri Qas Tzij. Are k'u ru kik'el ri Jesucristo ru K'ojol ri Dios kuch'aj ri qanima', käresaj ronojel ri qa mak.

⁸ We käqab'ij chi man k'o tä qa mak, xa käqasub' qib' ri', man qas tzij tä ri' chi uj kojonelab'. ⁹ We k'u käqab'ij cho ri Dios chi ri uj, uj ajmakib', xuquje' käqab'ij jas u wäch mak qa'nom, kuya' käqakojo chi qas jikom ri kub'an na ri Dios quk'. Kusach k'u ri qa mak, kuch'aj ri qanima', käresaj ronojel u wäch etzelal pa ri qa k'aslemal. ¹⁰ We k'u käqab'ij chi man k'o tä mak qa'nom, käqa'n ri' chi ri Dios xaq Are jun b'anal tzij, man qas qa kojom tä ri' ru Loq' Pixab' ri Are'.

2

Ri Cristo are käch'aw pa qa wi' ruk' ri Dios

¹ Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, kintz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' chiwe che i pixb'exik rech man kixmakun taj. We k'u k'o jun chiwe ri kämakunik, k'o Jun ri käch'aw pa qa wi' ruk' ri Dios qa Tat. Are ri Jesucristo, ri jikom ranima' pa ronojel. ² Ri Jesucristo are ri xkämisax rumal qech rech käsachtaj ri qa mak, man xuwi tä k'u ri qa mak uj, xane xuquje' ri ki mak konojel ri winaq cho ruwächulew.

³ Q'alaj ri' chi qas tzij qetam u wäch ri Dios, we käqanimaj ru Pixab' ri Are'. ⁴ We k'u ne k'o jun kub'ij: “Qas wetam u wäch ri Dios,” —kächa ri', man kunimaj tä k'u ru Pixab', are b'anal tzij wa',

man k'o tä k'u ri qas tzij pa ranima'. ⁵ Jachin k'u ri kunimaj ru Pixab', tzij ri' chi qas kraj ri Dios. Xaq je ri' kujkowinik käqetamaj na chi xa uj jun ruk' ri Are'. ⁶ Jachin ri kub'ij chi xa jun ri are' ruk' ri Dios, rajwaxik ri' chi je' ru k'aslemal jas ru k'aslemal ri Jesucristo.

Ri k'ak' taqanik ri u yo'm kan ri Cristo

⁷ Qachalal, man k'ak' tä wa' we taqanik ri' ri tajin kintz'ib'aj b'i chiwe, xane are wa' ri xyi' chiwe petinaq loq. We ojer taqanik ri' tzare wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri ya i tom chik. ⁸ Pune i tom chi wa' ri kintz'ib'aj b'i chiwe, are je' ta ne k'ak' wa' we Pixab' ri' rumal chi qas b'antajinaq wa' pa ru k'aslemal ri Cristo, xuquje' pa ri i k'aslemal ix. Tajin kok'ow ri q'equm ri kub'ano chi käsach ri winaq. Je' ta ne chi xsaqirik, käq'alajin chi loq ri saqil re ri qas tzij.

⁹ Jachin ri kub'ij chi käb'in pa ri saqil re ri qas tzij, käretzelaj k'u u wäch ri rachalal, k'ä sachinaq wa' we winaq ri' je' ta ne chi käb'in pa ri q'equm. ¹⁰ Ri winaq ri kraj ri rachalal k'o ri' pa ri saqil re ri qas tzij. Man k'o tä k'u jas k'o pa ranima' ri käkowin chub'anik chi jun chik kätzaq pa ri mak. ¹¹ Are k'u ri jun ri käretzelaj u wäch ri rachalal je' ta ne chi k'o ri' pa ri q'equm, xuquje' pa ri q'equm käb'in wi. Man kuch'ob' tä ri' jawije' ke' wi rumal chi man käril tä ru b'e rumal ri q'equm.

¹² Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi ri Dios u sachom ri i mak rumal ri Jesucristo. ¹³ Nan tat, kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi qas iwetam u wäch ri Cristo. Are ri Jun ri k'olinaq loq tzaretaq xchaptaj loq ronojel. Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri'

chiwe ix, ri k'ä ix ak'al na rumal chi ix ch'akaninaq pa ri ch'oj chrij ri Itzel.

Nu tz'ib'am b'i wa' we wuj ri' chiwe ix, ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, rumal chi qas iwetam u wäch ri qa Tat ri k'o chila' chikaj. ¹⁴ Nan tat, ri ya k'o chi i junab', nu tz'ib'am b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi qas iwetamam u wäch ri Cristo. Are wa' ri Jun ri k'olinaq loq tzaretaq xchaptaj loq ronojel. Nu tz'ib'am wa' we wuj ri' chiwe ix, ri k'ä ix ak'al na, rumal chi k'o i chuq'ab' ri kuya ri Dios, i kojom k'u ru Tzij ri Are' pa ri iwanima', xuquje' rumal chi ix ch'akaninaq pa ri ch'oj chrij ri Itzel.

¹⁵ Me' iwanima' ruk' ruwächulew, kuk' ri jastaq ri e k'o cho ruwächulew. Jachin ri ke' ranima' ruk' ruwächulew, man qas kraj tä ri' ri Dios qa Tat. ¹⁶ Ronojel k'u ri xaq ajuwächulew man ruk' tä ri Dios qa Tat käpe wi, xane xaq ajwaral wa'. Ri itzel taq u rayinik jun winaq, ri ki rayixik k'ia ki wäch jastaq ri utz käril wi jun, xuquje' ru b'anik nimal kuk' ri jastaq ajuwächulew, ronojel wa' xaq ajuwächulew wa'. Man ruk' tä ri Dios käpe wi. ¹⁷ Ri uwächulew xa tajin käsach u wäch wa', xuquje' konojel ri jastaq ri utz käkil wi ri winaq. Jachin k'u ri kub'an ru rayib'al ri Dios, ri are' k'o na u k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

Kepe na winaq ri käka'n ki k'ulel che ri Cristo

¹⁸ Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, uj k'o chik pa ri k'isb'al taq q'ij. Ri ix i tom chi käpe na jun ri kub'an u k'ulel che ri Cristo. Kämik k'ut ki k'utum chi kib' k'ia ri käka'n ki k'ulel che ri Cristo, rumal k'u ri' qetam chi uj k'o chik pa ri k'isb'al taq q'ij. ¹⁹ We winaq ri' quk' uj xeb'el wi b'ik, man qas

ajquk' tä k'u wa'. We ta qas tzij e ajquk' mat xeb'el b'i ri' chqaxol. Xeb'el k'u b'ik rech qas käq'alajinik chi man jun tä chke are ajquk'.

²⁰ Ri ix k'ut, ri Cristo u yo'm ri Loq'alaj Espíritu pa ri iwanima'. Rumal k'u wa' iwonojel ri ix kich'ob'o jachike ri qas tzij. ²¹ Kintz'ib'aj b'i wa' we wuj ri' chiwe rumal chi iwetam ri qas tzij ri kub'ij ru Tzij ri Dios, man rumal tä chi mat iwetam, xane rumal chi iwetam chi man käriqtaj tä jun b'anal tzij ri kub'ij ri qas tzij.

²² ¿Jachin k'u ri b'anal tzij? Are ri' ri kub'ij chi ri Jesús man are tä ri Cristo, ri To'l Qe. Are wa' ri kub'an u k'ulel che ri Cristo. Man käkojon tä che ri Dios qa Tat, man käkojon tä k'u che ri Cristo ru K'ojol. ²³ Jachin ri man käkojon tä che ru K'ojol ri Dios, man käkojon tä ri' che ri qa Tat. Jachin k'u ri kuq'alajisaj rib' chi kojoninaq che ru K'ojol ri Dios, kojoninaq ri' che ri qa Tat Dios xuquje'.

²⁴ Chik'olo b'a' ix pa ri iwanima' ri Tzij ri i tom petinaq loq. We ri Tzij ri' ri i tom petinaq loq käk'oji kan pa ri iwanima', qas kixkanaj na kan xa jun ruk' ri Dios qa Tat xuquje' ruk' ru K'ojol. ²⁵ Ri xuchi'j ri Cristo chi kuya chqe, are ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik.

²⁶ Tajin kintz'ib'aj b'i wa' we tzij ri' chiwe chkij ri winaq ri käkaj kixkisub'u. ²⁷ Ri ix k'ut pa ri iwanima' k'o wi ri Loq'alaj Espíritu ri xuya ri Jesucristo chiwe. Je ri' man rajwaxik taj chi k'o jun chik ri kuk'ut wa' we tzij ri' chiwäch, rumal chi tzare ri Loq'alaj Espíritu kuk'ut na ronojel chiwäch. Ri tijonik ri kuya ri Are' chiwe tzare qas tzij rumal chi ri Loq'alaj Espíritu man käkowin taj kub'an tzij. Chitajej b'a' u b'anik jas ri i b'anom ix, ri xa ix jun

ruk' ri Cristo. Are wa' ri tijonik ru yo'm ri Loq'alaj Espíritu chiwe.

²⁸ Je k'u ri', ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, chitajej u b'anik jas ri i b'anom ix, xa ix jun ruk' ri Cristo, rech kaku'b'i i k'ux chrij ri Are', man kixk'ix tä k'u chuwäch aretaq käpetik. ²⁹ Ri ix iwetam chi ri Jesucristo jikom ranima'. We je ri' xuquje' iwetam ri' chi jachin ri kub'an ri qas utz, jikom k'u ri ranima', are ri' ralk'ual ri Dios.

3

Waral käqil wi ri käretamaj jun we qas ralk'ual ri Dios

¹ ¡Chiwilampe'! Ri Dios qa Tat sib'alaj kujraj je ri' chi u yo'm chqe chi käb'ix ralk'ual ri Dios chqe. Are k'u qas tzij wa'. Rumal ri' ri winaq ajuwächulew man käkich'ob' taj jas qa b'anik rumal chi man qas ketam tä u wäch ri Dios. ² Loq'alaj taq qachalal, ya uj ralk'ual ri Dios, mäja' k'u q'alaj jas ri kujel na. Qetam k'ut chi aretaq käpe ri Jesucristo, kuq'alajisaj k'u rib' chqawäch, kujjunamataj na ruk' ri Are' rumal chi käqil na u wäch ri Jesús jas ri qas u b'anik. ³ Jachin k'u ri ku'l u k'ux chrij ri Cristo chi je wa' kel na aretaq käpe ri Are', kub'an na ch'ajch'oj che ri ranima', je' jas ri Jesucristo qas ch'ajch'oj ranima' ri Are'.

⁴ Jachin k'u ri kämakunik, man käniman tä ri' che ru Loq' Pixab' ri Dios, are ajchaq' mak ri' rumal chi ri mak are ru xalq'atixik ri Pixab'. ⁵ Ri ix iwetam chi ri Jesucristo xpe waral cho we uwächulew che resaxik ri qa mak. Ri Are' k'ut, man k'o tä jub'iq' u mak. ⁶ Apachin k'u ri xa jun ruk' ri Cristo, man kutajej tä makunik ri'. Apachin jun ri kutajej

makunik, man kojoninaq tä ri' che ri Cristo, man qas retam tä u wäch ri Are'. ⁷ ¡Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, chiwila' chi k'o jun mixsub'uwik! Jachin k'u ri kub'an ri qas jikom, ri qas utz pa ru k'aslemal, qas jikom ranima' ri winaq ri', je' jas ri Cristo, are jikom ranima' ri Are'. ⁸ Jachin k'u ri kutagej kämakunik, ralk'ual ri Itzel wa'. Makuninaq k'u ri Itzel petinaq loq. Xa k'u rumal wa' xpe ri Cristo ru K'ojol ri Dios cho we uwächulew chusachik u wäch ru b'anom ri Itzel.

⁹ Ri qas ralk'ual ri Dios man kutagej tä ri' ru b'anik ri mak rumal chi yo'm u k'aslemal rumal ri Dios. Man käkowin tä ri' kutagej u b'anik ri mak, rumal chi qas tzij are ralk'ual ri Dios. ¹⁰ Q'alaj ri' jachin taq e ralk'ual ri Dios, jachin k'u taq e ralk'ual ri Itzel. Ri winaq ri man kub'an tä ri qas utzil, ri man kraj tä ri rachalal, man ralk'ual tä ri Dios ri'.

Rajwaxik käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik

¹¹ Are k'u wa' ru Loq' Pixab' ri Dios ri i tom petinaq loq, chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik.

¹² Je' mäqa'no jas ri xub'an ri a Caín. Rumal chi are ralk'ual ri Itzel, xukämisaj ru chaq'. ¿Jas k'u che xukämisaj? Je ri' xub'ano rumal chi are ri a Caín tajin kub'an ri etzelal, are k'u ru chaq' tajin kub'an ri utzil.

¹³ Qachalal, mikajmaj wa' we ketzelax i wäch kumal ri winaq ajuwächulew. ¹⁴ Ri uj qetam chi uj elinaq chik pa ri kämikal re ri ojer qa k'aslemal, uj k'o chi k'u pa ri qas k'aslemal ri kuya ri Dios. Q'alaj wa' rumal chi qas tzij keqaj ri qachalal. Jachin k'u ri man kraj tä ri rachalal k'ä k'o ri' pa ri ojer u k'aslemal, je' ta ne käminaq ri'. ¹⁵ Apachin ri

käretzelaj u wäch ri rachalal, are jun kämisanel ri' cho ri Dios. Ri ix k'ut iwetam chi man k'o tä jun kämisanel k'o ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik pa ranima'. ¹⁶ Ri uj qetam ri' jas u b'anik aretaq jun winaq qas kraj jun winaq chik, rumal chi ri Cristo sib'alaj xujraj, xuya k'u rib' pa kämikal rumal qech uj. Je ri' ri uj xuquje' rajwaxik käqaya qib' pa kämikal rumal kech ri qachalal. ¹⁷ Je k'u ri', jachin ri k'o ri kajwataj che ru k'aslemal waral cho we uwächulew, käril k'u ri rachalal chi k'o u rajwaxik, te k'u ri' man kuya tä jub'iq' re ri rajwaxik che, ¿a tzij lo ri' chi qas kraj ri Dios ruk' ronojel ranima'? ¡Man qas tzij tä ri'! ¹⁸ ¡Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, meqaj ri qachalal xaq chqachi'! Xane rajwaxik käqak'ut ruk' ru b'anik utzil chi qas tzij keqaj ri qachalal.

Mäqaxej qib' kujok chuwäch ri Dios

¹⁹ Je ri' kuya' käqetamaj chi ri uj qas tzij ri käqatzijoj, xuquje' chi ri uj, uj rech ri Qas Tzij, man rajwaxik tä k'ut käqaxej qib' kujok chuwäch ri Dios: ²⁰ We käqana' pa qanima' chi k'o mak ri qa'nom, man rajwaxik taj käqaxej qib' rumal chi ri Dios k'o na u chuq'ab' chuwäch ri qanima', retam k'u ronojel ri qa chomanik, ronojel ri käqa'no. ²¹ Je ri', loq'alaj taq qachalal, we käqana' pa ri qanima' chi man k'o tä mak ri qa'nom, man rajwaxik tä ri' käqaxej qib' kujok chuwäch ri Dios. ²² Ri Are' k'ut kuya na chqe apachike ri käqaj käqata' che, rumal chi tajin keqanimaj ru taqanik, xuquje' tajin käqa'no jachike ri utz käril wi ri Are'. ²³ Are k'u wa' ru taqanik ri Dios, chi kujkojon che ri Jesucristo ru K'ojol, xuquje' chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik

jas ri uj u taqom wi. ²⁴ Jachin taq ri kâkinimaj ri kâtaqan wi ri Are', xa e jun ri' ruk' ri Dios, xuquje' ri Dios qas k'o pa kanima' ri e are'. Rumal k'u ri Loq'alaj Espíritu ru yo'm chqe, qetam chi ri Are' k'o pa ri qanima'.

4

Rajwaxik käqetamaj jachike ri Espíritu rech ri Dios xuquje' jachike ri espíritu ri kub'an u k'ulel che ri Cristo

¹ Loq'alaj taq qachalal, mikoj ri ki tzij konojel ri winaq ri kâkib'ij chi ri espíritu ri k'o kuk' yo'm chke rumal ri Dios, xane chiwila na we ri espíritu ri k'o kuk' qas rech ri Dios o man rech taj. Je ri', rumal chi tajin kek'iar cho ruwächulew ri b'anal taq tzij ri kâkib'ij chi qas e q'alajisal taq re ru Loq' Pixab' ri Dios. ² Are k'u wa' kiwetamab'ej re jachin ri qas tzij k'o ri Espíritu rech ri Dios ruk'. Jachin ri kukojo, xuquje' ri kuq'alajisaj chi ri Jesucristo qas tzij xpe waral cho ruwächulew chwinaqil, are ri' ri k'o ri Espíritu rech ri Dios ruk'. ³ Jachin k'u ri man kâkojon taj, man kuq'alajisaj tä k'ut chi qas tzij xpe ri Jesús waral cho we uwächulew chwinaqil, man are tä ri Espíritu rech ri Dios ri k'o ruk' ri winaq ri', xane are ri espíritu ri kub'an u k'ulel che ri Cristo. I tom k'ut chi kâpe na wa' we espíritu ri', k'o chi k'u kâmik cho ruwächulew.

⁴ Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, ri ix, ix rech ri Dios. Ix ch'akaninaq k'u pa ki wi' we winaq ri' ri xaq e b'anal taq tzij rumal chi ri Loq'alaj Espíritu ri k'o pa ri iwanima' k'o na u chuq'ab' chuwäch ri espíritu ri k'o pa kanima' ri winaq ajuwächulew.

⁵ We winaq ri' e ajuwächulew, rumal k'u ri' xuwi

käkitzijoj ri ki chomanik ri winaq ajuwächulew. Ri winaq k'ut ajuwächulew utz käkita ri käkib'ij. ⁶ Ri uj, uj rech ri Dios. Apachike winaq ri qas retam u wäch ri Dios kuta ri' ri qa tzij. Jachin k'u ri man rech tä ri Dios man kuta tä ri'. Je ri' kujkownik käqetamaj jachin ri k'o ri Espíritu pa ranima' ri kub'ij ri Qas Tzij, käqetamaj k'ut jachin ri k'o ri espíritu pa ranima' ri kub'an sub'unik.

Waral käqil wi chi ri Dios kujraj nimalaj qonojel

⁷ Loq'alaj taq qachalal, rajwaxik chi käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik, rumal chi ri Dios kujraj. Jachin ri kraj ri rachalal, ralk'ual ri Dios ri', xuquje' qas retam u wäch ri' ri Dios. ⁸ Jachin k'u ri man kraj tä ri rachalal, man qas retam tä u wäch ri Dios ri'. Je ri', rumal chi ri Dios kujraj nimalaj qonojel. ⁹ Ri Dios xuk'ut chqawäch chi kujraj aretaq xutaq loq ru K'ojol, ri xa jun k'olik, cho ruwächulew rech rumal ri Are' k'o ri qa k'aslemal. ¹⁰ Je ri' kuya' käqilo chi qas tzij kujraj ri Dios. Man are tä chi ri uj käqaj ri Dios, xane chi ri Are' kujraj uj, xutaq k'u loq ri u K'ojol rech käkämisax ri Are' rumal qech, rech käsachtaj ri qa mak.

¹¹ Loq'alaj taq qachalal, we je wa' u b'anom ri Dios chqe rumal chi sib'alaj kujraj, ri uj xuquje' rajwaxik käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik. ¹² Man k'o tä jun winaq ilowinaq u wäch ri Dios. We k'u ri uj käqaj qib' ri jun ruk' ri jun chik, ri Dios qas k'o ri' pa qanima'. Qas kub'an k'u na tz'aqat ri rutzil ranima' ri Dios pa ri qa k'aslemal. ¹³ Q'alaj chi xa uj jun ruk' ri Dios, xuquje' chi ri Are' qas k'o pa qanima' uj rumal chi u yo'm chqe ri Loq'alaj Espíritu rech ri Are'. ¹⁴ Ri uj k'ut qilom,

xuquje' käqaq'alajisaj chi ri Dios qa Tat xutaq loq ru K'ojol rech kok che To'l Ke ri winaq ri e k'o cho ruwächulew. ¹⁵ Apachin ri kukojo, xuquje' kuq'alajisaj chi ri Jesús are ru K'ojol ri Dios, we winaq ri' xa jun ri' ruk' ri Dios. Xuquje' ri Dios qas k'o pa ranima' ri are'.

¹⁶ Je ri' ri uj qetamam, xuquje' qa kojom chi qas kujraj ri Dios. Ri Dios keraj konojel ri winaq. Jachin k'u ri amaq'el keraj ri winaq, xa jun ri' ruk' ri Dios, xuquje' ri Dios qas k'o ri' pa ranima'. ¹⁷ Je ri' qas kub'an na tz'aqat ri rutzil ranima' ri Dios pa ri qanima' uj, man k'o tä k'u jas käqaxej wi qib' pa ri q'ij ri käq'at na tzij pa ki wi' ri winaq. Jas k'u ri u b'anik ri Jesucristo waral cho we uwächulew, are je' ri qa b'anik uj xuquje'. ¹⁸ We qetam chi ri Dios kujraj, man käqaxej tä qib' ri'. Xane ri rutzil ranima' ri Dios kub'ano chi man käqaxej tä qib'. We jun kuxej rib', kuriq k'äx je' ta ne chi tajin kuk'äjisaj u wäch ri' chb'il rib'. Xaq je ri', we jun kuxej rib' man qas kraj tä ri' ri Dios.

¹⁹ Ri uj käqaj ri Dios rumal chi ri Are' xujraj uj nab'e. ²⁰ We k'o jun kub'ij: "Ri in kwaj ri Dios," —kächa ri', te k'u ri' käretzelaj u wäch ri rachalal, are jun b'anal tzij ri'. We jun man kraj tä ri rachalal ri rilom u wäch, man käkowin tä ri' kraj ri Dios ri man rilom tä u wäch. ²¹ Ri Are' u yo'm we Pixab' ri' chqe ri kub'ij: Jachin ri kraj ri Dios, rajwaxik ri' xuquje' chi kraj ri rachalal, —kächa'.

5

We kujkojonik, kujch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj re ruwächulew

¹ Jachin ri kukojo chi ri Jesús are ri Cristo ri To'l Qe, ralk'ual ri Dios ri'. Jachin ri loq' ri ki tat jujun ak'alab' chuwäch, xuquje' e loq' ri' chuwäch ri ralk'ual ri tata'. ² Aretaq käqaj ri Dios, xuquje' käqanimaj ru Pixab', käqetamaj k'u ri' chi keqaj ri ralk'ual ri Dios. ³ We jun winaq kraj ri Dios, kel kub'ij wa' chi kunimaj ru Loq' Pixab' ri Are'. Ru taqanik ri Dios k'ut, man k'äx tä ki nimaxik. ⁴ Jachin k'u ri qas ralk'ual ri Dios käch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj rech ruwächulew. We qas kujkojon che ri Dios, kujkowinik kujch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj ajuwächulew. ⁵ Xaq xuwi ri jun ri kukojo chi ri Jesús are u K'ojol ri Dios, käkowinik käch'akan na puwi' ronojel ri man utz taj re ruwächulew.

Ri Loq'alaj Espíritu kuq'alajisaj chi ri Jesús are u K'ojol ri Dios

⁶ Ri Jesucristo xpe cho ruwächulew, xq'alajin k'u wa' chi are u K'ojol ri Dios aretaq xb'an u qasna', xuquje' aretaq xkämisaxik, xel k'u u kik'el. Man xuwi taj xq'alajin wa' aretaq xb'an u qasna', xane rumal ri joron re ri qasna' xuquje' rumal ru kik'el ri xelik aretaq xkämisaxik. Ri Loq'alaj Espíritu are xq'alajisan wa' rumal chi ri Loq'alaj Espíritu xaq xuwi kub'ij ri qas tzij. ⁷ E oxib' ri e k'o pa ri kaj ri käkiq'alajisaj ri qas tzij: ri qa Tat, ri u Tzij, xuquje' ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios. We oxib' ri' xa jun ri käkiq'alajisaj. ⁸ Xuquje' oxib' ri e k'o cho ruwächulew ri käkiq'alajisaj ri qas tzij: ri Loq'alaj Espíritu rech ri Dios, ri joron re ri qasna', xuquje' ru kik'el ri Cristo. We oxib' ri' junam ri ki q'alajisanik. ⁹ Ri uj käqakoj ri ki tzij ri winaq chrij ri xkilo, xuquje'

chrij ri xkito. Nim k'u na u b'anik ri xuq'alajisaj ri Dios chrij ri Cristo ru K'ojol. ¹⁰ Jachin ri kăkojon che ru K'ojol ri Dios, u kojom ri' pa ranima' jas ri xub'ij ri Dios chrij ri Cristo ri u K'ojol. Jachin k'u ri man kăkojon tă che ri Dios u b'anom ri' chi ri Dios xaq Are' b'anal tzij rumal chi man u kojom tă ri xuq'alajisaj ri Dios chrij ri Cristo ru K'ojol. ¹¹ Are wa' ri xuq'alajisaj ri Dios, chi ri Are' u yo'm qa k'aslemal ri man k'o tă u k'isik. We k'aslemal ri' kăqariq na wa' ruk' ri u K'ojol ri Are'. ¹² Jachin ri k'o ru K'ojol ri Dios pa ranima' k'o u k'aslemal ri'. Jachin k'u ri man k'o tă ru K'ojol ri Dios pa ranima' man k'o tă u k'aslemal ri'.

Are wa' ri k'isb'al re ri carta jawije' ri apóstol kuya wi jujun taq pixb'enik chik

¹³ Nu tz'ib'am b'i wa' we wuj ri' chiwe, ix ri' ri ix kojoninaq che ru K'ojol ri Dios, rech qas kiwetamaj chi k'o na i k'aslemal ri man k'o tă u k'isik.

¹⁴ Ku'l k'u qa k'ux chrij ri Dios chi apachike ri kăqaj kăqata' che, kutatab'ej na wa' ri kăqab'ij che, we are u rayib'al ri Are'. ¹⁵ We qetam chi ri Dios kujuto aretaq kăqa'n orar, qetam ri' chi kuya chqe ri kăqata' che.

¹⁶ We k'o jun kăril ri rachalal kăqaj pa jun mak ri man kăk'aman tă b'i pa ri kămikal, rajwaxik ri' kub'an orar puwi'. Je ri' ri Dios kuya na u k'aslemal ri qachalal. Are wa' ri kăb'an chke ri keqaj pa ri mak ri man kăk'aman tă b'i pa ri kămikal. K'o k'u mak ri kăk'aman b'i pa ri kămikal, man kinb'ij tă k'ut chi kib'an orar rech kăsachtaj wa' we

mak ri'. ¹⁷ Ronojel u wäch etzelal, are mak ri'. K'o k'u mak ri man käk'aman tä b'i pa ri kämikal.

¹⁸ Qetam chi jun qas ralk'ual ri Dios man kutaqej tä makunik, rumal chi ru K'ojol ri Dios are kächajin che, man käkowin tä ri Itzel chub'anik k'äx che.

¹⁹ Ri uj qetam chi uj rech ri Dios, konojel k'u ri winaq ajuwächulew e k'o pu q'ab' ri Itzel.

²⁰ Qetam k'ut chi ri u K'ojol ri Dios petinaq cho ruwächulew, u yo'm k'u ri qa no'j rech käqetamaj u wäch ri qas Dios. Ri uj, xa uj jun ruk' ri Dios. Kel kub'ij wa' chi xa uj jun ruk' ri Jesucristo ru K'ojol. Are k'u wa' ri qas Dios, kuya k'u ri k'aslemal ri man k'o tä u k'isik. ²¹ Ix ri', ri ix je' ta ne alaj taq walk'ual, ¡chitasa iwib' chkij taq ri dioses ri man qas e Dios taj! Amén.

Ru Loq' Pixab' Ri Dios
New Testament in K'iche' Cantel; quc (GT:quc:K'iche'),
new spelling

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: K'iche'

Dialect: Cantel

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in K'iche'

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

a560dee0-689a-5ef3-ad95-4b31984022c0